

Nova Doba

Rokopisi se sprejemajo ob ponedeljkih in petkih brezpogojno le do 10. dopoldne. — Predpisi glede prostora in dneva objave oglasov se uvažujejo le po možnosti.

Štev. 33.

Celje, petek 22. aprila 1932.

Leto XIV.

Zakon o pobijanju draginje in celjski trgovci

Načelstvo gremija trgovcev v Celju je na svoji redni seji dne 15. t. m. razpravljalo o zakonskem predlogu o pobijanju draginje ter s soglasnim izrekom zavzelo stališče proti uveljavljanju takega zakona iz sledečih razlogov:

Trgovstvo v splošnem preživlja v tej kritični dobi najtežje čase na eni strani vsled padanja kupne moči, pomajkanja denarja in omejevanja kreditov od strani denarnih zavodov, na drugi strani pa onemogočajo ugoden razvoj trgovskih kupčij zaščitni zakoni za izboljšanje položaja našega kmeta in najstrožje devizne odredbe. Kmet sme prodajati svoje blago po vsaki ceni, ker je zaščiten. Nismo nič proti temu, protestirati pa moramo, da bi se smelo ravno trgovca, ki ima kot isti državljani enake dolžnosti in pravice, preganjati. Vsak zakon mora veljati praviloma za vse državljane, ker bi sicer bil enostranski.

Osnutek novega zakona o pobijanju draginje, ki bi imel zadeti vse trgovce prav občutno in pri tem ustvariti najneprijetnejše prilike, pa je krut, ker vsebuje gotovo nevarnosti za posameznika, ki je morda najreelnejši trgovec, ki pa lahko nehoče zaide v konflikt z nameranim zakonom. Odločno smo proti temu, da bi se znova uveljavljale take protidraginjske akcije, ki so popolnoma nepotrebne in ne bodo nikdar imele zaželenega uspeha, pač pa bi samo škodovala trgovstvu in vsled tega rodile samo slabe posledice. Kazni po tem zakonu so izredno drakonične in proti njim ni niti pravnega leka.

Stara trgovska načela so, in brez teh se tudi danes ne more voditi nobena trgovina, da se vsako kurantno blago tako prodaja, da se z istim izkupičkom more kupiti enak kvantum istega blaga in da še razen tega del izkupička ostane za kritje celotne režije in eventualno še par odstotkov čistega dobička za stara leta, ko postane trgovec delanezmožen.

V pošteve pa pridejo tudi valutne spremembe, ki kvarno vplivajo na razvoj prometa in čisti dobiček. Če bi bile valute sigurne in bi ne bilo pomanjkanja denarja, bi se tudi lah-

ko stalno kalkuliralo. Tak zakon o pobijanju draginje postane za vsakega trgovca v slučaju kake valutne spremembe usodopoln. Skušnja nas uči, da so v trgovini osiveli trgovci propadli vsled takega zakona, ker so prodali na primer 10 kosov blaga na podlagi nabavne cene, kupili pa potem z istim denarjem samo 1 ali 2 kosa, in to se je dogajalo tako dolgo, da so pri nastalih normalnih razmerah ostali brez denarja in blaga.

Taki strogi zakoni ravno nasprotno učinkujejo, ker reelni in pošteni trgovci nočejo imeti s sodnijo nič opravka in v slučaju kakšne spremembe cen prodajo svojo celo ali delno zalogo po starih cenah.

Tega se poslužujejo razni temni elementi, ki so vse kaj drugega kakor trgovci ter z istim blagom potem verižijo in ženejo cene dnevno kvišku, ker blaga ne dajejo konzumentu, ampak zopet verižniku. Dogaja se celo, da verižnik čisto kupi svoje blago zopet nazaj.

Mnogo trgovcev je bilo tudi po podobnem zakonu kaznovanih, izkazalo pa se je, da se jim je zgodila krivica, in ko so kazni prestali ali plačali, so prišli v konkurz, kar samo dokazuje, da se blago ne prodaja vedno z dobičkom, ampak čisto z izgubo.

Kakor znano, je in ostane najboljši regulator cen: »povpraševanje in ponudba«. To se tudi v normalnih časih najbolj obnese, v abnormalnih razmerah pa tudi tak zakon nič ne pomaga, kvečjemu, da je dosti nedolžnih žrtev, pravih krivcev pa zakon ne doseže. Ravno nasprotni učinek je tu mogoč, kajti čim strožji je zakon, tem večje so prilike za veriženje.

Misliti dajo številni konkurzi in poravnave, ki vsakega poštenega in reelnega trgovca navdajajo z grozo, kar pomeni, kako se danes trgovci, obrtniki in razni podjetniki nesmiselno pobijajo in pehajo za odjemalci.

Po uveljavljanju novega zakona in pri dovoljenju 20% dobička bi se moralo marsikatero blago znatno podražiti, kajti danes se pri veliki večini blaga še polovica dovoljenega dobička ne zasluži, so pa zopet predmeti, ki se redko in samo v mali množini zahtevajo, in če se tam ne bi smelo nekaj več zaslužiti, bi trgovec ne mogel plačati raznih davkov in bi tudi ne mogel živeti.

podelitvi mojstrstva in meščanstva oni, ki je poročil vdovo rokodelca (eine ehersame Handwerkerswitwe). Sejam, na katerih so se podeljevale meščanske pravice, so morali prisostvovati vsi mestni očetje. Ako se je ugotovilo, da manjka le eden izmed očetov, so se morali ostali raziti in sklicati novo sejo. Ako bi danes veljala ta pravila, bi bilo mnogo občinskih sej nesklepčnih.

Pri podelitvi mojstrske in meščanske pravice so zelo strogo gledali na privatno življenje prosilcev, pa tudi stari mojstri so morali paziti na to, da je bilo njih življenje vsaj navidezno v skladu z zahtevami zadrug. Tako so leta 1601. zagrozili nekemu dimnikarju, ki je živel s tujo žensko na »veri«, da mu bodo odvzeli vse pridobljene pravice, ako v najkrajšem času ne pripelje pred nje ženske, ki jo misli »pošteno« poročiti. Ker pa vročevrni in zaljubljeni dimnikar le ni hotel ugoditi tej zahtevi, so mu stavili očetje prav kratek ultimatum in sicer: »da zapodi od sebe sumljivo žensko, s katero je dosedaj živel, da ne bo jemal pod streho tujcev in jim pomagal tihotapiti, da se ne bo potikal ponoči po mestnih ulicah, da si kupi takoj hišo in da se v treh mesecih pošteno oženi.« Ka-

DOMAČE VESTI

d Zaščita kmeta in denarnih zavodov. »Službene Novine« so 20. t. m. objavile zakon o zaščiti kmetov, ki stopi 15 dni po objavi v veljavo. Ob tej priliki je bilo izdano z merodjega mesta naslednje pojasnilo: Glavna svrha tega zakona je regulacija gotovih kreditnih odnošajev v državi, ki jo narekujejo splošne kreditne prilike. V prvi vrsti zahteva oslabljeni položaj kmetov, da se jih zaščitijo za gotovo dobo tako pred prisilno prodajo njihovih posestev, kakor tudi pred pretirano visoko obrestno mero za dolgove. Zakon predvideva tudi ukrepe in postopek za primer, da bi kak denarni zavod zašel včasne plačilne težave zaradi nenormalnih kreditnih odnošajev, izznanih s splošno kreditno krizo, ali zaradi nenavadnega in prekomernega dvigovanja vlog. Dogajalo se je in se še dogaja po vsem svetu in tudi pri nas, da zaradi vznemirjenja vlagateljev, odnosno naglega dvigovanja vlog zaide ta ali oni denarni zavod, dasiravno je vseskozi aktiven, v plačilne težave, ker se od njega zahteva nemogoča stvar, da od vlagateljev sprejeti in v gospodarstvu plasirani kapital takoj realizira in izplača vlagateljem. Da se v takih primerih zaščitijo v prvi vrsti upniki in vlagatelji pred škodo in izgubo, ki bi mogla nastati, se v zakonu predvidevajo tudi ukrepi, s katerimi se želi vzpostaviti ravnotežje omajanih kreditnih odnošajev ter omogočiti mirno poslovanje denarnih zavodov. Take ukrepe narekujejo splošni gospodarski interesi države ter so se jih poslužile že mnoge druge države; povsod so se pokazale prav blagodejne posledice zlasti z obnovo omajanega zaupanja in normalizacijo kreditnih odnošajev.

d Trošarina na vino ukinjena. Zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o drž. trošarini, s katerim se ukinja trošarina na vino in žganje, je stopil 20. t. m. v veljavo. Glavne določbe novega zakona so: Državna

Predlagamo torej, da se doslej obstoječi protidraginjski zakon ukine, novi pa nikakor ne sprejme. Če pa je brezpogojno treba uveljaviti tak nov zakon, se mu naj vstavi tudi klavzula, da so vedno veljavne dnevne oziroma zopetne nabavne cene.

trošarina na vino, ki je doslej znašala 50 Din na 100 litrov, se ukine. Na vino, ki se uvažuje iz inozemstva, se namesto dosedanje državne in banovinske trošarine plača 200 Din od 100 litrov, na žganje, uvoženo iz inozemstva po 20 Din za hektolitrsko stopnjo. Namesto državne in banovinske trošarine na vino in na žganje morajo točilci na drobno kakor točilci iz 4. pripombe k tarifni številki 62. taksnega zakona (okrepčevalnice, vinarne, žganjarne, delikatesne, slaščičarske in slične trgovine, ki točijo pijače v odprtih in zaprtih posodah za konzum v poslovnih prostorih) plačati nadomestno plačilno takso, ki se odmerja na isti podlagi kakor točilna taksa iz tar. št. 62. taksne tarife. To nadomestno točilno takso je treba plačati pri davčnih upravah vnaprej v dvomesečnih obrokih. Nova nadomestna točilna taksa znaša v mestih od 5.000 do 10.000 prebivalcev (n. pr. tudi v Celju) trikratni znesek odmerjene točilne takse in sicer po skupinah: I. 6000 Din, II. 4.500 Din, III. 3.000 Din, IV. 1.800 Din. Točilci bodo morali plačati to nadomestno takso poleg redne točilne takse. Specerijske in ostale trgovine, ki prodajajo žganje v originalnih zaprtih steklenicah, morajo namesto državne in banovinske trošarine plačati v Ljubljani in Mariboru 4.000 Din, v krajih s preko 2.000 prebivalci 3.600 Din in v krajih do 2.000 prebivalcev 1.200 Din, in sicer za 3 mesece naprej pri pristojni davčni upravi. Od 1. januarja 1933. smejo občine pobirati občinsko trošarino na vino v mestih do največ 100 Din, v podeželskih občinah do 50 Din za 100 litrov, na žganje pa v mestnih in podeželskih občinah do največ 5 Din na hektolitrsko stopnjo. Od vplačanih nadomestnih taks dobijo pristojne banske uprave 50%, država pa ostalih 50%. Po dosedanjih predpisih plačana državna trošarina na vino in žganje, zatečeno na dan 20. t. m., se bo vrnila na prošnjo točilca, ki se mora predložiti do 20. maja. Do istega roka je treba predložiti tudi prošnje na banske uprave za povračilo banovinske trošarine. Količine izpod 20 litrov vina in 10 litrov alkohola v žganju se ne bodo upoštevale pri povračilu.

DRAGO ŽABKAR:

Obrtništvo v prejšnjih stoletjih

(Dalje.)

Za podelitev mojstrstva in meščanstva so stavile zadrage zelo težke pogoje. Nekatere zadrage so zahtevale, da je moral biti kandidat za mojstrstvo in meščanstvo oženjen, druge so zahtevale, da je moral biti še ne- oženjen, pač pa, da se je moral takoj po podelitvi teh pravic poročiti. Moral je biti katoličan — ta pogoj se je pozneje vsled reformacije spremenil —, biti je moral lastnik hiše ali pa jo kupiti v določenem roku, imeti je moral toliko premoženja, da je bilo pričakovati, da bo z lahkoto vršil svoje rokodelstvo. Često se je prosilec za mojstrstvo in meščanstvo navetovalo, včasih pa naravnost ukazalo, da morajo poročiti hčerko ali pa vdovo rokodelca in to iz iste stroke, kakršni je pripadal sam; čevljar si je moral poiskati čevljarico, kovač kovačico itd. Torej je bila tudi ljubezen precej strokovno opredeljena, kar pa seveda ni zmeraj odgovarjalo dejanskemu stanju; vsled tega zahtev so nastale večkrat zmede in neprilike. Vsekakor je imel prednost pri

kor se iz teh zahtev vidi, so dali mestni očetje prav veliko na javno moralo, pazili pa so tudi na to, da jim ni nihče kazil cen z utihotapljenim blagom. Tudi dandanes bi taki pogoji še veljali in marsikatera ženska bi se lažje »pošteno« omožila.

Najtežje so dobili mojstrske in meščanske pravice Lahi. Teh so se tudi stari Ljubljančani na vse načine otresali. Tako so leta 1608. odbili prošnjo za podelitev mojstrske in meščanske pravice nekemu Lahu Cerniju s sledečimi razlogi: »Ta človek ni rokodelce,« so dejali mestni očetje. »Gluh je, torej za kakšen obrt ali trgovino tudi nesposoben, delal bi dolgove in škodoval mestu. Njegova ženska ga je imenovala tatu. Ima dva nezakonska otroka. Nekoč so ga morali sodni hlapeci (biriči) prijeti in odpeljati na Trančo. Bili bi ga pri krvavem sodišču (Malefizrecht) sodili, da ni pobegnil s Tranče. Pomagal je laškim trgovcem po Kranjskem tihotapiti.« Cernij se je sicer pritožil na vicedoma, vendar je tudi ta njegovo prošnjo odbil in Cernij se je moral iz Ljubljane izseliti. Kakor se vidi, so bile že takrat ženske nepokornim možičkom zelo nevarne, gorje pa tistemu, ki je imel nezakonske otroke. Proti Lahom so bili ta-

kratni mojstri upravičeno ogorčeni, ker so jim kvarili cene s tem, da so tihotapili blago preko meje in ga prodajali po deželi plemičem in duhovščini.

Med meščane so sprejemali v poznejši dobi tudi plemenitaše. Ti sicer niso izgubili svojega plemstva, vsaj kar se tiče njih osebe same, vendar je moral opravljati eno ali drugo obrt in je bil glede te magistratu ravnotako odgovoren, kakor vsak drug meščan. Takih plemičev-meščanov je bilo zelo malo, ker so smatrali, da je obrtovanje za nje sramotno delo. Že v 17. stoletju pa naletimo na plemiče, ki so trgovali z vinom, ne da bi stopili v meščanske vrste. Imeli so svoje vinotoče in meščani so se vsled tega pritoževali v Gradcu in zahtevali, da vlada prisili plemiče, da te vinotoče opuste ali pa da se pomeščanijo in prevzamejo nase ista bremena kakor ostali meščani.

Magistrat je imel pravico sprejemati meščane, pa tudi odpovedati meščanstvo. Meščan, ki mu je bilo meščanstvo odpovedano, ni smel več izvrševati svojega rokodelstva niti trgovati.

Največ meščanov je bilo rokodelcev in ti so vsled svojega velikega števila delali v mestnem zastopu

d Nedeljen delovni čas v državnih uradih. Banovinska eksekutiva JRKD v Ljubljani je naprosila ministra za socialno politiko g. Ivana Pucija, naj v ministrskem svetu predlaga, da se s 1. majem uvede v državnih uradih nedeljen delovni čas od pol 8. do pol 14. Ministrski svet je ta predlog sprejel in sklenil, da bo po proučitvi zadeve izdal podrobnejša navodila podrejenim oblastem.

d Vojaško službovanje dijakov rudarskih šol. Da se dá študentom rudarskih šol možnost, da brez prekinitve nadaljujejo in končajo šolanje, je na vlogo ministra za gozdove in rudnike dovolil minister za vojno in mornarico, da se sme dijakom rudarskih šol v državi v smislu čl. 52 a), drugi odstavek, zakona o ustroju vojske in mornarice načelno dovoliti odgoditev službe v stalnem kadru do konca študij, najdelj pa do njihovega dopolnjenega 25. leta. Študentje omenjenih šol, ki hočejo izrabiti to ugodnost, naj se obrnejo na pristojno vojaško okrožje s prošnjo, taksirano po predpisih; prošnji je treba priložiti izkazilo, iz katerega se vidi, da je študent vpisan na dotični šoli in kdaj jo bo končal. Te prošnje bo reševalo ministrstvo.

d Zvišani prispevki za borze dela in dovoljeni odtegljaji. Po naredbi ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje se je od 1. aprila 1932. dalje zvišal prispevek za borzo dela od 5% na 10% tedenskega prispevka za bolezen. Zato delodajalci od 1. aprila lahko odtegnejo od plače delavca te-le zneske: **Dnevno: mezdni razredi** (druga številka dnevnih zneskov v dinarjih): I. 0.21, II. 0.31, III. 0.37, IV. 0.45, V. 0.54, VI. 0.65, VII. 0.77, VIII. 0.92, IX. 1.11, X. 1.31, XI. 1.54, XII. 1.85. **Tedensko** (druga številka tedenski znesek v dinarjih): I. 1.28, II. 1.85, III. 2.22, IV. 2.68, V. 3.23, VI. 3.88, VII. 4.62, VIII. 5.54, IX. 6.65, X. 7.85, XI. 9.24, XII. 11.09. V teh zneskih so upoštevani dovoljeni odtegljaji za vse vrste prispevkov. Tabele o odbitkih bomo na željo poslali delodajalcem, čim jih prejmemo od Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu. — OUZD v Ljubljani.

d V slučaju zastrupljenja, povzročene s pokvarjenimi jedili, kakor tudi z alkoholom, nikotinom, morfiem, opijem, kokainom, je uporaba naravne »Franc Jožefove« grenčice bistven pripomoček. Zdravniška strokovna dela navajajo, da pri zastrupljenju s svincem staro preizkušena »Franc Jožefova« voda ne odpravi samo trdovratne zapeke, temveč da učinkuje tudi kot specifično protisredstvo. »Franc Jožefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d Dunajska vremenska napoved za soboto 23. aprila: Večinoma jasno, nadaljno zmerno naraščanje temperature, krajevne nevihte niso izključene.

Celje in okolica

c Dva shoda poslanca g. Prekorška na Vranskem in Gomilskem. Narodni poslanec g. Ivan Prekoršek bo imel v nedeljo 24. t. m. po rani maši, t. j. ob pol 8. zjutraj shod na Vranskem, ob 10. dopoldne pa na Gomilskem v prostorih g. Hočevarja. Na shoda so vabljeni vsi volilci iz vranskega oz. gomilskega okoliša.

c Člane krajevne organizacije JRKD, ki so svojčas podpisali pristopne izjave pri mestni organizaciji, a biva jo v področju okoliške občine, je te dni prevzela okoliška organizacija od mestne.

c Bolnica za duševne bolezni v Novem Celju. Te dni se je pričelo z nadaljevanjem gradbenih del za končno dovršitev zavoda. Stavbna tvrdka Dukič, ki je prevzela gradnjo novih stavb, je začela graditi tri nova poslopja in sicer stanovanjsko hišo za zdravniške in upravno uradništvo, stanovanjsko hišo za bolničarje in drugo uslužbenstvo ter stanovanjsko hišo za sestre usmiljenke. Ministrstvo je zadevne načrte odobrilo in dalo na razpolago potreben kredit. Ker so med tem tudi adaptacijska dela v grajščini sami že celo napredovala, je sigurno računati, da bo zavod najkasneje do jeseni celotno urejen in predan svojemu namenu. Začasno je v zavodu oskrbovanih 100 duševno bolnih moških, pozneje pa bo zavod sprejemal tudi ženske v bolniško oskrbo.

c Nova porodnišnica v Celju. Pretekli teden je komisija kr. banske uprave iz Ljubljane začela s kolavacijskimi dela za prevzem nove porodnišnice. Ta dela še niso dokončana, želeli pa je, da se zavod, ki je tako nujno potreben, čim prej otvori.

c Vse trgovce in obrtnike opozarjamo na važno predavanje, ki se bo vršilo drevi ob osmih v mali dvorani Narodnega doma v Celju. Predaval bo sodnik upravnega sodišča v Celju g. dr. Ivan Likar o predmetu »Ugotavljanje davčne osnove za pridobitno in davek na poslovni promet«. Trgovci in obrtniki naj se polnoštevilno udeležijo tega aktualnega predavanja.

c Opozarjamo na proslavo desetletnice zakona o zavarovanju delavcev, ki se bo vršilo v nedeljo 24. t. m. ob 11. dopoldne v dvorani Obrtnega doma v Celju. Spored proslave je bil že zadnjič objavljen. Na to proslavo so vljudno vabljeni vsi zastopniki oblastev in korporacij, obrtnih in delavskih organizacij, kakor tudi delodajalci in delojemalci. Prireditelji prosijo za točno in polnoštevilno udeležbo. Opozarjamo zlasti, da bo na proslavi predaval g. dr. Jože Bohinjec, ravnatelj OUZD v Ljubljani.

c Ljudsko vseučilišče v Celju. Na celjskem Ljudskem vseučilišču bo predaval v ponedeljek 25. t. m. slavist

ljubljske univerze g. Franc Petró o zgodovini slovenskega vseučiliškega vprašanja. Predavanje bo pokazalo razvoj visokega šolstva na slovenskem ozemlju v okviru celotne rasti slovenskega ljudstva od prvih početkov zavednega napora za šolstvo v dobi protestantov preko nemškega jezuitskega kolegija in francoske centralne šole v Ljubljani do 1. 1848., v katerem je bila prvič iznesena zahteva po slovenski visoki šoli. V glavnih obrisih bo očrtal razmere, iz katerih so na zapadu zrasle prve visoke šole in primerjal Slovence s sličnimi malimi evropskimi narodi, ki so prav tako počasi in s težavami v zamudi gradili svojo kulturno rast. Zahteva po lastnem vseučilišču je bila last vsem generacijam od revolucijskega leta do razpada habsburške monarhije, zanje so se borile vse velike slovenske politične osebnosti preteklih dob. Bilo je eno izmed onih redkih vprašanj, ki so zbirala okoli sebe s svojo nujnostjo pristaše vseh smeri, in bilo s tem označeno za vsenarodno. Temu uredničenju se je približalo takrat, ko so se pozabljale osebne koristi in je bilo delo naših javnih mož prežeto z borbenostjo in idealizmom. Predavanje bo s stvarnimi zgodovinskimi ugotovitvami osvetlilo mnoge naše kulturno-zgodovinske pojave preteklih dob, kakor tudi razmerje do naših gospodarjev. V drugem delu pa bo predavatelj obravnaval dobo od ustanovitve univerze v Ljubljani leta 1919. in nekatera važna vprašanja univerze, akademske vzgoje in dijaštva. Vse predavanje bodo ilustrirale skioptične slike. Od celjskega občinstva se pričakuje, da bo s številno udeležbo pokazalo, da se zaveda velikega pomena ljubljanske univerze.

c Na Ljudskem vseučilišču je predaval v ponedeljek 18. t. m. zvečer bivši univerzitetni profesor v Irkutsku g. dr. H. Halm o predmetu »Od Baltika do Urala«. Ob krasnih skioptičnih slikah je v izredno zanimivem in poučnem predavanju opisal življenje, kulturo, tehnične znamenitosti, zgodovino in običaje ruskega naroda in ruskih mest Leningrada in Moskve. Nato je povedel številne poslušalce ob Volgi v Kazan in preko Jekaterinoslava do Belega obeliska na Uralu, na mejo Evrope in Azije. Gosp. predavatelj je žel za svoja silajna izvajanja živahno odobravanje. V doglednem času bi ga zopet radi slišali v Celju.

c Celjsko pevsko društvo bo imelo jutri v soboto zvečer važno pevsko vajo vsega zbora. Ker se bomo pri vaji pogovorili o vseh podrobnostih turneje, prosimo, da se vsi pevci in pevke sigurno udeležijo vaje! — Odbor.

c Naši sportni mladinci! Aeroklub »Naša krila«, krajevni odbor Celje, priredi v soboto 23. t. m. predavanje o jadralnem letalstvu. To predavanje se bo vršilo v risalnici tukajšnje dr-

Vse

blago za damske obleke, plašče in kostume kupite že letos po izredno nizkih cenah v velikanski izbiri v znani solidni manufakturni in modni trgovini

Miloš Pšeničnik, Celje

žavne dvorazredne trgovske šole s pričetkom ob 20. Predaval bo g. caud. ing. Boris Cijan iz Maribora, ki ga je krajevni odbor naprosil, da poda naši javnosti pregled o letenju z brezmotornimi letali. Predavanje je po svojem značaju prvo v naši državi in številne skioptične slike bodo olajšale vpogled v zgodovino letalstva, specijelno jadralnega, ki je posebno zanimivo za našo sportno mladino. Ker bo krajevni odbor Aerokluba pričel v letošnji seziji s produkcijami letenja z brezmotornimi letali, bo predavatelj obrazložil glavne smerice za sestavo jadralnega letala, erodinamične temelje jadralnega letala itd. Zato so vabljeni vsi, da se v čim večjem številu udeležijo predavanja.

c Začetek prvenstvene nogometne sezone. V nedeljo 24. t. m. ob 15.30 se bo pričela na sportnem igrišču pri »Skalni kleti« prvenstvena nogometna tekma med SSK Celjem in SK Olimpij. Ob 14. se bo začela predtekma med rezervama Olimpa in Atletikov.

c Invalidska tombola. Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Celju bo priredil na Telovo 26. maja svojo vsakoletno veliko tombolo z mnogimi bogatimi dobitki, med katerimi je tudi nov 4-čeven komplet radioaparata. Vrednost dobitkov, ki jih bodo podarili prijatelji vojnih žrtev, bo presegala izkupiček za tombole karte, ki jih bo krajevni odbor z ozirom na gospodarsko krizo prodajal po 2.50 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za podpore vojnim žrtvam, je pričakovati, da se bo občinstvo iz Celja in okolice v veliki meri udeležilo te tombole.

c Gasilske prireditve. Po nalogu žalske gasilske župe se bo vršila na praznik 5. maja Florjanova slavnost. Ob 8. zjutraj bo v župni cerkvi v Celju maša za gasilna društva Celje, Gaberje, Trnovlje, Teharje, Škofja vas, Babno, Lopata, Levč in Ljubečna. Po maši bo v prostorih »Pri Jugoslovanu« v Gaberju važno in poučno gasilsko predavanje o predmetu »Gasilec kot reševalec — služba gasilca pri reševanju«. Gasilno društvo v Gaberju bo priredilo 3. julija veliko tombolo z bogatimi dobitki, 7. avgusta pa bo svečano proslavilo svojo 20-letnico. Odbor prosi vsa ostala društva, da bi ta dva dneva upoštevala pri ev. prireditvah.

c V nedeljo dopoldne ne bo toka. Falska elektrarna sporoča, da bo v

mnogo preglavic, imeli so v zunanjem svetu večino, tako tudi v občini in v tretjem oddelku mestnega zastopa. Kadar je šlo za skupne pravice, so vedno složno nastopali. Rokodelstvo je bilo v Ljubljani zelo staro. Združevali so se v zadrage (Innungen, Zünfte), potom katerih so z združenimi močmi branili interese svojega stanu. Že koncem srednjega veka so bile ljubljanske zadrage stare in so imele lepo premoženje v blagu in gotovini. Zadrage so često pomagale s svojim premoženjem mestu, kadar je bilo v denarnih stiskah. Najstarejša zadruga pravila, ki so se ohranila v arhivu, so pravila barvarske zadrage iz leta 1676. Za eno leto mlajša so pravila zadrage padarjev in ranocelnikov, kajti tudi ti so bili šteti med rokodelce. Zadruga je bila to, kar je še po večini danes, zveza vseh rokodelcev ene stroke, torej zveza mojstrov, njih vdov, pomočnikov in vajencev.

Središče vseh teh pripadnikov ene stroke je bila »zadruga skrinja« (Zunftlade). Ta zadruga skrinja je bila njihovo svetišče, v katerem so shranjevali vse originalne listine rokodelcem podeljenih pravic in svoboščin. V njej so bila shranjena vsa

učna pisma pomočnikov, ki jih pomočniki niso dobili v roke, pač pa le prepise z zadrugnim pečatom. S tem prepisom je šel pomočnik na tuje, original pomočniškega lista pa je bil vedno shranjen v zadrugi skrinji. Vsak pomočnik je moral iti na tuje in prepis učnega pisma je moral oddati v zadrugo skrinjo dotičnega kraja, kjer je dobil delo. Ko je odšel iz dotičnega kraja, mu je zadruga zopet izročila prepis učnega pisma. Zelo mnogo truda je stalo onega, ki je izgubil tak prepis, kajti zelo težko je dobil nov prepis, moral je neizpodbitno dokazati, da ga je izgubil po nesreči in ne iz malomarnosti ali pa da je dal ta prepis iz kateregakoli drugega povoda tuji osebi. Često se je zgodilo, da so bili pomočniki v tujini v denarnih stiskah in so ta prepis prodali osebi, ki se rokodelstva ni izučila, ali pa mu ga je kdo ukradel in potem to pismo zlorabil; ravno to so hotele zadrage preprečiti.

Za ustanovitev ene zadrage so zadostovali že štirje ali pa celo trije mojstri, ako jih je bilo manj, so pripadali kakšni graški ali celovski zadrugi. Milarji in medičarji so imeli svojo skupno zadrugo v Celovcu,

kotlarji, kleparji in dimnikarji pa v Gradcu.

Osnovanje zadrug je bila izključna pravica cesarja samega. Potrditev zadrugnih pravil je stala zadrugo obilo denarja. Rokavičarji n. pr. so morali za časa Marije Terezije plačati 300 goldinarjev, kar je bila takrat velika vsota.

Vsaka zadruga je imela svojega patrona, svetnika, pod katerega varstvom je izvrševala svoja dela. Patrona padarjev in ranocelnikov sta bila sv. Kozma in sv. Damijan, žeb-ljarjev in kovačev sv. Eligij, mesarjev sv. Lenart, trgovcev sv. Rok in sv. Boštjan. Kipe svojih patronov so postavljali nad vrata hiš, v katerih so bile zadrage, pa tudi nad vrata obratovalnic. Na praznik zadrugnega patrona so morali vsi pripadniki dotične stroke praznovati in prisostvovati maši, ki se je brala v ta namen. Največji praznik rokodelcev je bil dan Rešnjega telesa. Procesije so se morali udeležiti vsi mojstri in vdove mojstrov, pomočniki in vajenci z zastavami in svečami. Tudi oni rokodelci, ki so stanovali po drugih mestih, a so bili člani kake ljubljanske zadrage, so se morali udeležiti ljubljanske procesije. Vabili so jih s

slovesnimi vabili. Po procesiji so imeli vsi mojstri in vdove posvetovanja, na katerih so obravnavali stvari, ki so se tikale vsega rokodelstva. Zbirali so se v hiši predstojnika (Zechmeister), ki so ga nazivali tudi »očeta«. V njegovi hiši je bila spravljena zadruga skrinja. V začetku zborovanja je prečital »očeta« ali pa četrtnik (Viertelmeister) zadrugne privilegije, nakar so bili izvoljeni dostojanstveniki za prihodnje leto. Tako imamo shranjena pravila lončarske zadrage. V teh je čitati: »Ker je pri vseh zadrugah običajno, da izvolijo za očeta enega mojstrov, ki mora gospodovati vsemu poštenemu rokodelstvu, ki ve in utegne izvrševati vse rokodelske stvari tako, da se ohrani dober red in da se ravna in živi po svoboščinah, se naj na Rešnjega telesa dan po končani službi božji in sicer popoldne napove zbor vsega rokodelstva ter se izvolijo prvi in drugi »očeta« z dovoljenjem vsega rokodelstva. Ko pa mine leto, predloži »očeta« račune svoje in se odpove svojemu poslovanju. Zatem se ima vršiti nova volitev, pri kateri naj bivšega »očeta« potrdijo ali tudi še za prihodnje leto, ali pa namesto njega izvolijo drugega.«

nedeljo 24. t. m. od 8. do 12. dopoldne ukinila električni tok v Celju in okolici.

c **Nov inženjer.** Gosp. Vladimir Mikuš iz Celja je te dni na brnski tehniški diplomiral za strojnega inženjerja. Čestitamo!

c **Iz davčne službe.** Z ukazom Nj. Vel. kralja je postavljen za davčnega kontrolorja v 7. skupini pri davčni upravi v Celju gosp. Josip Stare, davčni kontrolor v Slovenjgradu.

c **Iz meščanskošolske službe.** Strokovna učiteljica gdč. Marija Zupanova je premeščena iz Sarajeva na meščansko šolo v Celje.

c **Poslednji pregled motornih vozil.** Predstojništvo mestne policije v Celju objavlja, da se bo vršil poslednji naknadni redni letni pregled vseh motornih vozil **iz sreza in mesta Celja** nepreklicno v sredo 27. t. m. ob 10. dopoldne pred mestno garažo na Sp. Lanovžu. Vsak lastnik vozila mora prinesiti s seboj: 1. šofersko legitimacijo; 2. potrdilo o plačani državni in banovinski taksi odnosno davščini; 3. obrtni list, ako izvršuje obrtno prevažanje oseb; 4. spričevalo o preizkušnji voza (tipno spričevalo); 5. takso za pregled v znesku Din 60.— od vsakega avtomobila, odn. Din 30.— od vsakega motornega kolesa. Komisijski stroški se porazdele sorazmerno med udeležence pregleda. Opozarja se, da je to poslednji letni pregled za leto 1932. Po tem pregledu od 28. dalje bo vsaka voznja z evidenčno tablico iz leta 1931. prepovedana. Proti prekršnikom se bo postopalo po min. naredbi za zaščito javnih cest in prometa na njih. Ur. list št. 273-64 iz leta 1929. Motorno vozilo, ki bo zaloteno v prometu po 28. t. m. brez pravih evidenčnih tablic, bodo nadzorovalni organi (policijska varnostna straža ali orožniki) ustavili. Ostalo bo na licu mesta toliko časa, dokler ga ne bo komisija pregledala. Stroški komisije za tak pregled gredo v breme lastnika vozila. Oni lastniki vozil, ki bi eventualno prosili za naknadni pregled svojih motornih vozil, bodo morali plačati v smislu banovinskih predpisov dvojno takso za pregled (2-krat 60 Din za vsak avtomobil odnosno 2-krat 30 Din za vsako motorno kolo) in kriti tudi druge morebitne stroške komisije, ki bi se na poziv stranke morala sestati.

c **Smrtna kosa.** V celjski bolnici so umrli: v sredo 20. t. m. 9-letni železničarjev sin Vilibald Čakš z Zg. Iudince pri Celju, v četrtek 21. t. m. pa 47-letni posestnik Ivan Ledinsk s Tratne v šentjurski okolici in 7-letna Ilza Lindenthalova, hčerka g. inž. Franca Lindenthala, poslovodje tvornice keramičnih izdelkov v Gotovljah. V petek 22. t. m. ob 8. zj. je umrl v Celju (Gospiska ulica 25) zadet od srčne kapi 21-letni krojaški pomočnik Herbert Blaznik. N. p. v m.!

c **Dobrodelni koncert učiteljstva celjske Glasbene Matice,** ki je bil svojčas napovedan in iz tehtnih razlogov preložen, se bo vršil nepreklicno v torek 3. maja v Celjskem domu. Prireditelji morebitnih drugih prireditev so naprošeni, da z ozirom na namen tega koncerta upoštevajo gornji datum.

c **Nesreče.** 23-letni posestnikov sin Martin Juteršek z Rečice pri Laškem je skočil v četrtek 21. t. m. tako nesrečno, da si je zlomil nogo pod kolonom. — 20-letna modistka Marija Hriberska iz Celja si je pri delu zabodla iglo v desni podlaket. — 60-letnega Miho Klemenca, hlapca v župnišću v Laškem, je te dni krava, ki jo je gnal k vodi, podrla na tla in mu zlomila levo ključnico. — 2½-letni Dragotin Koren iz Celja je 21. t. m. opoldne zvrnil nase krožnik vrele juhe in se močno opeknel po prsih in levi roki. — 45-letni dninar Anton Vertačnik iz Sp. Kraš pri Šmartnem ob Dreti si je pri delu s sekuro presekal kite na dlani in kost kazalca. — Vsi ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

c **Tatvina kolesa.** Gosp. Leopoldu Piklu z Ločnice je 19. t. m. ob ¼12. dopoldne neznan tat ukradel izpred neke gostilne v Zalcu 800 Din vredno črno pleskano kolo znamke »Ancora Milano«.

c **Prepoved zahajanja v gostilne.** Janezu Kavalarju, zak. sinu Janeza in Marije, roj. 4. septembra 1904. v Retečah, srez Radovljica, sedaj posestniku v Levcu, obč. Petrovče, se je z razsodbo okrajnega sodišča v Celju Kps. VI 242/31 z 11. decembrom 1931 izrekla prepoved zahajanja v gostilne (krčme) za dobo 1 leta. Prepoved velja od 12. januarja 1932 do 11. januarja 1933.

c **Nočno lekarniško službo** ima od sobote 23. t. m. do vstetega petka 29. t. m. lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

c **Gasilno društvo v Celju.** Tedenško službo ima od nedelje 24. t. m. do vstete sobote 30. t. m. I. vod pod poveljstvom g. E. Bandeka.

Gledališče

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU

Nedelja 24. aprila ob 16:30: »Vzrok«. Repriza po nižanih cenah. Gostovanje g. Kralja, člana Narodnega gledališča v Ljubljani.

* **Repriza slovite Frankove drame »Vzrok«** se bo vršila v Mestnem gledališču v Celju v nedeljo 24. t. m. ob 16.30. V glavni ulogi bo gostoval g. Kralj, član ljubljanskega Narodnega gledališča. Na predstavo opozarjamo tudi občinstvo iz bližnje in daljne celjske okolice. Cene so znatno nižane. Predprodaja vstopnic v knjigarni Goričar & Leskovšek.

Sokolstvo

x **Film o vsesokolskem zletu v Beogradu** se bo predvajal v Celju dva dni. Film je zelo posrečen in zanimiv. Žal pa smo opazili pri vseh predstavah po veliki večini mnogo starejših Sokolov. Lahko jim je žal za užitek, ki so ga zamudili.

x **Moški naraščaj** bo imel v nedeljo ob 9. dopoldne II. izbirno tekmo za Prago. V smislu okrožnice je treba vsakemu tekmovalcu doma doseči najmanj 75% vseh dosegljivih točk, da se ga pusti v Prago. Še malo časa je do zleta in treba bo še precej dela in vaj, da se izpolnijo te zahteve. Seveda ta tekma še ne bo odločilna, pokazala pa bo, koliko je naraščaj že pripravljen na hud boj, ki ga čaka.

x **Člani najboljši tekači na 100 m in članice na 75 m** iz celj. Sokolske župe se bodo udeležile izbirne tekme do 10. maja, nato pa skupnega treninga v Ljubljani ali Zagrebu za tekmo v štafeti v Pragi. V celjski Sokolski župi je dosti dobrih tekačev, ki bodo uspešno zastopali našo župo.

Kino

Mestni kino Celje. Petek 22., sobota 23. in nedelja 24. aprila: »**Revizor Haselhubn**«. Sijajna zvočna veseligrada z godbo in petjem. V glavni ulogi sloviti češki komik **Vlasta Burian**, znan iz zvočnih filmov »Lažni feldmaršal« in »On in njegova sestra«. Godba in pesmi: Jara Beneš. Režija: Karel Lamač. »**Revizor Haselhubn**« je priznana najboljši Burianov film. Predigra: »**Slapovi Krke**« in najnovejši Foxov zvočni žurnal.

Gospodarstvo

g **Polovična voznja za obiskovalce II. banovinske vinske razstave, združene z vinskim sejmom, v Ptuj.** Prometno ministrstvo v Beogradu je z odredbo z dne 8. aprila 1932, br. 6464, odobrilo polovični popust vozne cene za obiskovalce II. banovinske vinske razstave in sejma in IV. vinarskega kongresa, ki bo od 8. do 10. maja v Ptuj. Polovični popust vozni cen velja od 3. do 14. maja za vse vlake in razrede jugoslovenskih državnih železnic izzemši ekspresne. Obiskovalci vinske razstave, sejma in kongresa kupijo na odhodni postaji celo karto do Ptuja, poleg izkaznice Vinarskega društva, da so obiskali vinsko razstavo s sejmom ali kongres, velja za brezplačni povratek. Izkaznice se bodo dobile na vinski razstavi v Ptuj. Kart torej ne oddati. Za prevoz razstavnih predmetov velja popust, predviden v ta-

Brezhibna polt

ako rabiš
dnevno

ELIDA
CREME
de chaque heure

rifi del II. — odsek B. XIII. Gostilničarje, vinske trgovce in druge zanimance vabimo na čimvečji obisk. Vinarske, kmetijske in sadjarske družnice in druge organizacije vabimo, da organizirajo svoje člane za skupen obisk naših prireditev v Ptuj. — Vinarsko društvo za dravsko banovino v Mariboru.

g **Velika IV. razstava perutnine in kunccev v Ljubljani.** Kmetijska družba v Ljubljani priredi po svojih odsekih za perutinarstvo in kuncerejo v času od 4. do 13. junija t. l. v prostorih velesejma v Ljubljani svojo IV. veliko razstavo. Razstava perutnine bo obsegala: I. Oddelke za živali: a) selekcionirana štajerska kokoš, standard 1930 Celje; b) štajerska kokoš drugih rej; c) različne pasme perutnine, ki jih gojijo rejci v dravski banovini; d) druga perutnina kakor race, gosi, purani in d) kapuni. Drugi oddelke bo obsegal krmila, orodja in priprave ter razne pripomočke za uspešno rejo perutnine. V III. oddelku bodo boleznj perutnine, ki se bo aranžiral s pomočjo drž. bakteriološkega zavoda v Ljubljani. Razstava kunccev bo obsegala štiri oddelke in sicer: oddelke za živali, oddelke za kožice in izdelke iz kožuhovin, oddelke za razno orodje, posodo in kletke ter oddelke strok. literature, slike itd. Razstavniki pogojji za perutinarje so objavljeni natančno v 7. in 8. številki »Kmetoval-

CONAN DOYLE:

Boj v megli

(Baskervilski pes)

Roman

Poslovenil Boris Rihteršič

Holmes je potegnil iz žepa zvitek papirjev in dejal:

»Tu so tvoja poročila, dragi moj dečko, pošteno proučena, to mi lahko verjameš. Vse sem dal za to, da si prišla z najmanjšo zamudo v moje roke. Štiriindvajset ur potem ko si jih oddal, sem jih že imel v rokah. Moram se ti zahvaliti za vneto in prebrisanost, ki si jo pokazal pri tem zapletenem slučaju.«

Še zmeraj me je jezila komedija, ki jo je Holmes z menoj igral, toda topla pohvala je jezo pregnala. Tudi v srcu sem čutil, da je bilo vse, kar je povedal, resnično, in da je bilo bolje, da je ostala njegova navzočnost na močvirju neznana.

»Tako bodi!« je dejal Holmes, ko je videl, da je z mojega obraza izginila senca. »In zdaj mi povej, kaj si opravil pri gospej Lauri Lyonsovi — da si bil pri njej, mi ni težko uganiti, saj je edina oseba v Coombe-Traceyju, ki bi nam lahko pomagala. Res, če ne bi bil ti danes pri njej, bi jutri šel jaz.«

Solnce je davno zašlo in mrak je padel na močvirje. Zrak se je shladil, zato sva šla v koč, kjer je bilo topleje. Tam sva sedla in povedal sem Holmesu vse, kar sem zvedel pri gospej Lyonsovi. Tako zelo ga je zanimalo, da sem moral nekatera mesta pogovora ponoviti.

»To je izredno važno!« je vzkliknil, ko sem kon-

čal. »Praznina v tem zapletenem slučaju, ki je prej nisem mogel premostiti, je zdaj izpolnjena. Ti morda ne veš, da sta bila ta dama in gospod Stapleton zelo dobra prijatelja?«

»O zelo dobrem prijateljstvu mi ni bilo nič znane.«

»V tem pogledu ni več nobenega dvoma. Shajata se, dopisujeta si in dobro se razumeta. Nu, s tvojim pogovorom sva dobila v roke posebno važno orodje. Če bi le mogel to izrabiti in njegovo ženo odtrgati od njega...«

»Njegovo ženo?«

»Da, zdaj ti bom pa jaz povedal nekaj novega v zameno za vse to, kar si ti zvedel. Dama, ki so jo imeli za Stapletonovo sestro, je v resnici njegova žena.«

»Za božjo voljo, Holmes! Ali veš to gotovo? Kako bi dovolil siru Henryju, da se vanjo zaljubi?«

»Če se je sir Henry zaljubil, je moglo to škodovati le njemu samemu. Prav posebno je pazil, da sir Henry ni izpremenil svoje ljubezni v dejanja. To si sam videl. Dama je njegova žena, ne njegova sestra.«

»Toda zakaj to varanje?«

»Ker je preračunal, da mu bo kot samska ženska dosti več koristila.«

Vsa moja neizgovorjena sumničenja so dobila nenadoma določne oblike, in vse je govorilo proti prirodoslovcu. V tem mirnem, bledem možu s slamenikom in metaljnico sem zdaj videl strašno bitje, polno neskončne potrpežljivosti in spretnosti, s smehljajočim se obrazom in morilskim srcem.

»On je torej najin sovražnik — on je bil tisti, ki naju je v Londonu zasledoval?«

»To bo prava rešitev uganke.«

»In svarilo — svarilo je morala ona napisati.«

»O tem sem prepričan.«

Strašen zločin, na pol razodet, na pol samo sluteno, je stopil iz teme, ki me je tako dolgo uklepala.

»Ali si o vsem prepričan, Holmes? Kako veš, da je njegova žena?«

»Ker se je tako daleč izpozabil, da ti je pri prvem srečanju povedal del svoje resnične življenske zgodbe, in verjemi mi, da se je potlej že večkrat kesal. Res je imel nekoč šolo v severni Angliji. Vedel boš, da ni osebe, ki bi o njej prej kaj zvedel kakor o učitelju. Saj je toliko posredovalnic za učitelje, kjer lahko ugotoviš, kje je zdaj ta ali oni. Tudi jaz sem poizvedoval in izvedel sem, da je na čuden način neka šola propadla, in da je njen lastnik — njegovo ime je bilo drugačno — s svojo ženo izginil. Oseba popisa sta se ujemala. Ko sem zvedel, da se je begunec prav posebno zanimal za metulje, ni bilo nobenega dvoma več.«

Tema se je jasnila — toda dosti reči je še ležalo v senci.

»Če je ta ženska res njegova žena,« sem vprašal, »kako pride gospej Lauri Lyonsovi v igro?«

»To je ena izmed točk, ki jih je osvetlilo tvoje raziskovanje. Tvoj pogovor z damo je položaj bistveno pojasnil. Nisem vedel, da se hoče od moža ločiti. Če pa je to res, je brez dvoma računala, da jo bo Stapleton poročil, ker je videla v njem samca.«

»In če zve, kako jo je prevaral?«

»Nu, potem nama bo ta dama morda koristno orodje. Prvo, kar morava storiti, je to, da jo jutri poiščeva — in sicer oba skupaj... Ali se ti ne zdi, Watson, da te že precej dolgo ni tam, kjer bi moral biti? Saj je tvoje mesto baskervilski dvorec!«

ca. Rejci in člani odsekov, ki se želijo razstave udeležiti, se morajo prijaviti čim prej pri Kmetijski družbi v Ljubljani. Za to razstavo vlada že sedaj veliko zanimanje, saj se bodo živali tudi strokovno ocenile in najlepše nagradile z denarnimi nagradami in diplomami. Novost na tej razstavi bo, da bo vsak stoti obiskovalec nagraden s primerno živalico, t. j. s perutnino ali kuncem. Člani odseka bodo tudi priredili primerne poučne predavanja potom ljubljanskega radija o reji perutnine in kuncev.

Anekdote

K pisatelju Anatolu Franceu je prišel nekoč neki tujec. »Ali bi lahko govoril z mojstrom?« je vprašal pisateljevega tajnika. — »V kakšni zadevi?« — »Sem zastopnik največje zavarovalnice in bi rad zavaroval mojstra za življenje.« — »Nima smisla,« je odgovoril tajnik, »mojster je nesmrten.«

Znanega humorista in satirika Saphirja (1795—1858) ni bilo mogoče pregovoriti, da bi zavžival zdravila. Ko ga je nekoč obiskal zdravnik in ga vprašal, ali se je ravnal po receptu, je odgovoril: »Če bi se bil ravnal po vašem receptu, bi si bil zlomil vrat, kajti virgel sem recept skozi okno.«

Slovita pevka B. je poslala pesniku G. Papiniju zvezek svojih pesmi s prošnjo za odkritosrčno kritiko. Dan kasneje je prejela pesnikovo sliko z lastnoročnim posvetilom: »Pesnici B. — pevec G. Papini.«

Smešnice

Trije prijatelji se pogovarjajo o sodnikih. »Imam bratranca,« privede prvi ponosno, »ki je poslanik. Kjer se pojavi, mu pravijo 'ekselenca'.« — »In jaz,« skuša drugi nadkriti prvega, »jaz imam strica, ki ima banko. Kjer se pojavi, mu pravijo 'gospod predsednik'.« — »To ni še nič,« pravi tretji zmagoslavno. »Jaz imam taščo: kjer se pojavi, ji pravijo 'Ljubi Bog'.«

»Kakšen poklic pa ste izbrali svojemu sinu?« — »Če se razmere ne bodo izpremenile, bo postal upravitelj konkurznih mas.«

Vlomilec: »Gospodična, saj ne zahtevam od vas ničesar drugega, kakor denar.« — Gospodična (bogata dedinja): »Nesramnež, nič niste boljši od drugih moških!«

»Milostiva, vaš soprog mora za nekaj časa v sanatorij.« — »Za božjo voljo, kaj pa je zopet zagrešil?«

Morić pri klavirskem koncertu: »Moj Bog, kako izvežbane prste ima ta pianistka! Kako karijero bi lahko dosegla kot strojepiska!«

Književnost

Tita. — Lisica. V prevodu znane prevajalca mladinskih knjig prof. Pavla Holečka v Celju ter založbi in tisku Zvezne tiskarne v Celju je ravnokar izšla na 96 straneh v lepi, okusni opremi nova mladinska knjiga — prevod dveh živalskih povesti Ernesta Thompsona Setona »Tita« in »Lisica«. Knjigo krasi mnogo zelo posrečenih risb celj. akad. slikarja A. Seebacherja. »Tita« je pristrčna, napeta zgodba o prerijski volčici, ki so jo ljudje ugrabili kot mladiča. V ujetništvu je spoznala človeške zvijače in se naučila, kako se je treba čuvati človeških nakan in nevarnosti, ki preže na volkove. Te izkušnje je pozneje v polni meri izrabila, ko je pobegla in začela živeti svobodno življenje v naravi ter obvarovala svoje mladiče pred poginom. Povest »Lisica« opisuje prebrisanost zvito repke in tragiko, ko mati končno zastrupi mladiča, ki so ga ljudje ugra-

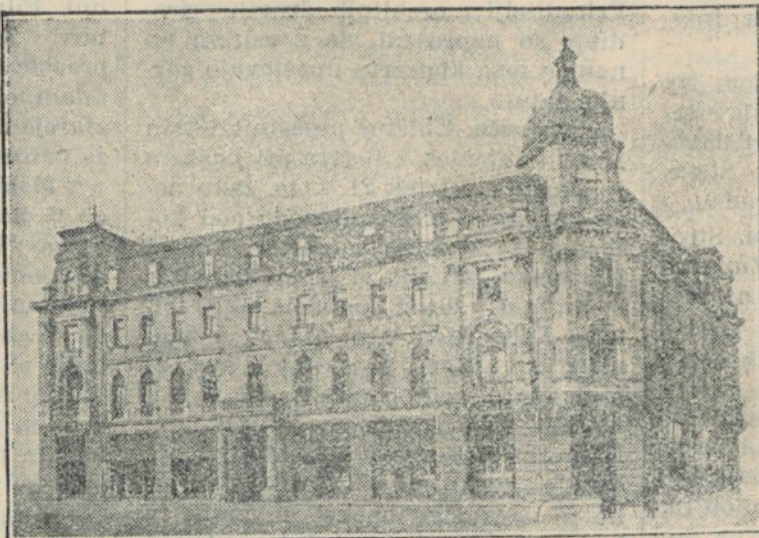
Celjska posojilnica d. d. v Celju

V LASTNI HIŠI NARODNI DOM

Glavnica in rezerve nad
Din 14.000.000.—

Kupuje in prodaja
devize in valute.

Izdaja uverjenje za
izvoz blaga.

Sprejema hranilne
vloge na knjižice in
tekoči račun ter nudi
za iste popolno var-
nost in ugodno
obrestovanje.

Maribor, Šoštanj
Podružnici:

bili in ki ga ni mogla več rešiti. Knjiga je kartonirana in stane 18 Din. Dobi se v vseh knjigarnah in pri založnici Zvezni tiskarni v Celju. Z užitkom jo bodo čitali otroci in odrasli. Knjiga je zelo primerna za darilo, in jo tudi šolam toplo priporočamo.

Že sedaj

dobite tudi v modnem ateljeju za gospode
Maks Zabukošek
Celje, Cankarjeva cesta šte. 2
zelo lepo

pomladansko in poletno garderobo
po meri iz originalnega angleškega Sportex, Fresko
in Kamgarn blaga 1932 po zmernih cenah.

Zaradi preselitve

se prodaja razno mehko pohištvo, ledene
omare, sobni klozet, vrtno orodje in
klopi, kadi za pralnice, telovadno orodje,
železne peči in drugi predmeti. Celje,
Vegova ulica 6.

Lep pes volčjak

se poceni prodaja. Celje, Vegova ul. 6.

Oddate se

2 garantirano čisti sobi s postrežbo, meblo-
vani ali prazni. Celje, Miklošičeva ul. 5/I.

Ljubi starši!

Vsi otroci Vas lepo prosimo, pojdite
še danes v trg. dom Stermecki in o-
glejte si veliko manufakturno zalogo,
ker tam se dobi za mal denar veliko
dobrega, lepega in močnega blaga za
otroške kakor tudi za moške in žen-
ske obleke. Na zalogi se nahaja čez
tisoč samih novih vzorcev in si lahko
ogledujete blago brez obveze nakupa.

Trgovski dom Stermecki, Celje

Za mehka barvana tla prvovrstno
sredstvo

„KOMET“ barvan tekoči vosek

Navadna barvana tla se Vam svetijo, kakor
najbolj negovan parket. Istočasno tla po-
barvate, obrabljene plasti popravite. Zado-
stuje bela mehka tla impregnirati s »KO-
MET« barvanim tekočim voskom brez dru-
gega pripomočka.

Za parkete priporočam nebarvan
tekoči vosek „KOMET“. Zaloga

Drago Žnidarič, Celje
Javno skladišče.

Auto-Nitro (Spritz) emajle

v vseh barvah, tudi vse temeljne (Grund) barve, oljate in Nitro-kite, paste in papir za brušenje, pasta za poliranje, razredčilo itd. vse po tovarniških cenah nudi

Ivan Ravnikar, Celje

Lokal in stanovanje

na prometni točki, z vsemi pritliklinami, oddam
takoj. Naslov se poizve pri Konzumnem dru-
štvu za Slovenijo, Celje, Kralja Petra cesta.

Išče se

Wertheim blagajna z notranjo velikostjo
45/40. Ponudbe na poštni predal 102, Celje.

Gospodinja

samostojna, energična, 30-40 let stara, večja
vseh hišnih in gospodarskih poslov, se išče
za večje posestvo. Ponudbe direktno na na-
slov: Andro Križanec, Dobovec šte. 1,
pošta Rogatec.

Lepa meblowana soba

z 1 ali 2 posteljama se odda s 1. ma-
jem. Ogleda se lahko dopoldne in po-
poldne do 3 ure. Razlagova ulica 3/a
I. nadstropje desno (Pokojniški zavod).

7 lepih

stavnih parcel

v bližini Celja se ugodno prodaja.
Natančnejše pove A. Permozer, Celje
— Gaberje.

Oglašujte!

Dnevno sveže pražena kava, praži
se v novem modernem električ-
nem pražarju.

Karol Loibner, Celje

Kralja Petra c. 17. — Pri „Zvoncu“
Delikatese, specerija, semena.

Franjo Dolžan Celje

Za kresijo 4
kleparstvo, vodovodne inštalacije, strelvodne naprave
Prevzema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila. — Cene zmerne.
Postrežba točna in solidna! Telefon št. 245

Vinko Rukovec, obl. konces. mestni tesarski mojster na Lavi

pri Celju izvršuje vsakovrstna tesarska dela, moderne stavbe, ostrešja za
hiše, vile, tovarne in cerkve, stropne in razna tla, paviljone, ve-
rande, stopnice, ledenice in ograje. — Gradnja mostov, mlinov in jezov.
Parna žaga in lesna trgovina, Lava pri Celju. Čekovni račun št. 14737

Prepričajte se!

lastno mesarijo, prekaževalnico in
gosilno pri „Jelenu“

z izborni kuhinjo. Cene konkurenčne. Specijaliteta blaga zajamčena. Prodaja
blaga na drobno in debelo.

Josip Gorenjak.

Gradnja električnih central,

telefonov in signalnih naprav, popravila motorjev, generatorjev, centralne
kurjave in vsa v to stroko spadajoča popravila izvršuje zelo poceni in stro-
kovnjaško z garancijo

FRANC BELAK, konc. elektrotehnično podjetje
CELJE, Prečernova ulica št. 3.